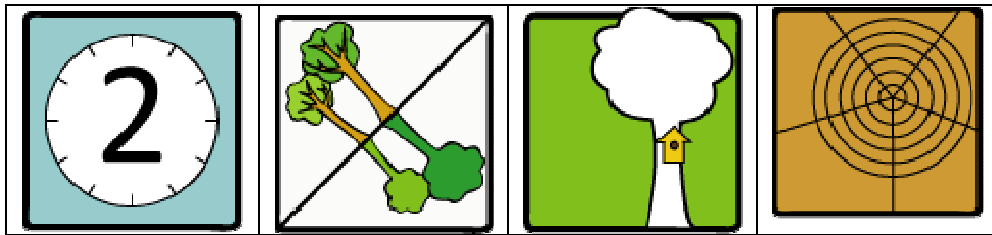

Bloeiende bloemen¹

Leerdoel:

- De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillend ontdekken en op basis van minstens 1 criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden.
- De leerlingen kunnen bij organismen kenmerken aangeven die illustreren dat ze aangepast zijn aan hun omgeving.
- De leerlingen kunnen in een kleine groep voor een welomschreven opdracht een taakverdeling en planning in de tijd opmaken.

Samenvatting:

Wil je uitgroeien tot een mooie, bloeiende bloem, dan heb je nood aan een goed plekje. Maar waar is dat? In de zon? Met je voeten in het water of net niet?

De meiklokjes, Hyacinten en Sleutelbloemen strijden tegen elkaar. Wie kan aan het einde van het spel het mooiste bloementapijt vormen?

Uitgewerkte activiteit:

Werkvorm: bosspel, quiz

Inkleding: /

Materiaal en voorbereiding:

- Per 2 spelers een opdrachtenblad en kenmerkenkaart (zie bijlage)
- kladpapier en balpennen
- kleine potjes

Voor spelbegeleider 1 en 2:

---

¹ Dit spel komt uit het boek 'Buitenbenen, handboek voor natuurvriendelijk spelen', een uitgave van Inverde vzw.

- dobbelsteen
- een groene stift of balpen

Voor spelbegeleider 3:

- een geluidssignaal, bijvoorbeeld fluitje of toeter
- een rode stift of balpen

Verloop activiteit:

Wil je uitgroeien tot een mooie, bloeiende bloem, dan heb je nood aan een goed plekje. Maar waar is dat? In de zon? Met je voeten in het water of net niet? Verschillende factoren spelen hierbij een rol. Nu kan je rustig groeien maar... wil elke plant geen prachtige bloem krijgen?

Verdeel de spelers in drie gelijke ploegen: meiklokjes, hyacinten en sleutelbloemen. Elke ploeg verdeel je in teams van 2 spelers die een bloem in wording voorstellen. Om te kunnen groeien en bloeien moet elk team meer te weten komen over haar bloemsoort (zes kenmerken). Het volstaat niet dat de ploeg de zes kenmerken weet (want deze staan immers op de kenmerkenfiche), maar elk team moet alle kenmerken kunnen afvinken om een mooie bloem te kunnen worden.

Elk team krijgt een blad met opdrachten om op te lossen en een kenmerkenfiche (zie bijlage 1, 2 en 3). Deze opdrachten worden afgewerkt in een zelf gekozen volgorde. Als er een team klaar is met een opdracht, gaat deze naar een spelbegeleider (1 of 2, afhankelijk van het aantal leerlingen is het handig om met 2 te zijn om lange wachttijden voor de leerlingen te beperken). Wanneer de speler de opdracht goed heeft uitgevoerd, mag deze een dobbelsteen werpen. Zo wordt er beslist welk kenmerk ze krijgen (Gooi je 1, dan komt dit overeen met het eerste kenmerk (zon of schaduw), 2 ogen komt overeen met het tweede kenmerk (natte of droge grond), enz.). Dit kenmerk wordt dan door de spelbegeleider afgevinkt op de kenmerkenfiche.

De bedoeling van het spel is dat elk team zoveel mogelijk kenmerken bezit zodat hij een mooie, bloeiende bloem kan worden.

Tijdens het groeiproces van de bloemen kunnen er allerlei onverwachte dingen gebeuren. Spelbegeleider 3 kondigt deze onverwachte gebeurtenissen aan met een geluidssignaal. De leerlingen die op dat moment het dichtst bij spelbegeleider 3 staan, ondervinden hier de invloed van.

- Deze spelers kunnen elk een kenmerk krijgen van spelbegeleider 3 (bijvoorbeeld door gunstige weersomstandigheden).
- Deze spelers kunnen echter ook worden vertrappeld door een argeloze wandelaar. Daar moeten ze even van bekomen. SB 3 ontnemt elk van deze spelers 1 kenmerk (door het te doorstrepen). Dit kenmerk moet dus opnieuw worden behaald.
- Een 3de mogelijkheid is dat de spelers een lading chemische pesticide over hen heen krijgen. Ze moeten dan opnieuw starten bij het begin van het groeiproces. SB 3 doorstreept dan alle reeds veroverde kenmerken.

Na de afgesproken speeltijd verzamelt iedereen op de afgesproken plaats om na te gaan welke ploeg en welk team het meeste bloeiende bloemen heeft. Alle spelers gaan op de grond liggen, best per ploeg bij elkaar. Een spelbegeleider vraagt: 'Welke bloemen hebben minstens 1 kenmerk veroverd?'. Al deze spelers gaan nu zitten. Dan vraagt de SB welke spelers er minstens 2 kenmerken hebben. Deze gaan nu op hun hurken zitten. Wie minstens 3 kenmerken heeft, gaan op zijn knieën zitten. Wie 4 kenmerken heeft, gaat staan maar laat zijn bovenlichaam naar beneden hangen. De spelers met 5 kenmerken gaan gewoon rechtop staan. De spelers die volgroeid zijn en een mooie bloem zijn geworden (dus de zes kenmerken bezitten), steken hun armen in de lucht. De ploeg met de meeste wuivende bloemen is de winnaar van het spel én heeft het mooiste bloementapijt.

Naverwerking:

In de klas kan er na het spel nog een quiz gespeeld worden met vragen over de 3 soorten bloemen. Je kan de klas verdelen in groepjes, afhankelijk van het aantal leerlingen. De oplossingen vind je als bijlage 4.

1. Hoe zorgt de sleutelbloem voor kruisbestuiving?
  - a. **Door korte en lange meeldraden**
  - b. Door kleine en grote bloemen
  - c. Door bloemen in verschillende kleuren
2. Wat is de officiële Nederlands naam van het meiklokje?
  - a. **Lelietje- van - dalen**
  - b. Lelietje- van – halen
  - c. Lelietje- van – kralen
3. Welke dieren halen hun voedsel uit de sleutelbloem?
  - a. Zijdevlinders en paardenvliegen
  - b. **Uilvlinders en mineervliegen**
  - c. Vuurvlinders en fruitvliegen
4. Wie zorgt voor de bestuiving van de hyacint?
  - a. Lieveheersbeestjes en huisvliegen
  - b. **Hommels en zweefvliegen**
  - c. Langpootmuggen en bromvliegen
5. Hoeveel bloemblaadjes heeft een meiklokje?
  - a. 4
  - b. 5
  - c. **6**
6. Hoe gebeurt de voortplanting van de hyacint?
  - a. **door bijbollen** (bollen die zich splitsen in meerdere bollen)
  - b. **door zaadvorming**

- c. door een ondergronds kruipende wortelstok
7. Hoe groeit een sleutelbloem onder de grond?
- Met een bol
  - Met een wortelknol
  - Met een wortelstok** (een wortel die zich horizontaal onder de grond uitstrekt en waar telkens nieuwe bloemen boven de grond komen.)
8. Welke kleur hebben de rijpe bessen van het meiklokje in het najaar?
- Groen
  - Rood**
  - Zwart
9. Hoe groeien de bladeren van de hyacint?
- In een rozet** (bladeren vertrekken allemaal in een kring onderaan de stengel)
  - Langs een verticale stengel
  - Op uitlopers die over de grond kruipen.
10. Waardoor komen er bij ons de laatste jaren minder sleutelbloemen voor?
- Door de veranderende samenstelling van de grond**
  - Door klimaatsveranderingen
  - Door gebruik van pesticiden in weilanden**
11. Wie zorgt voor de bestuiving van het meiklokje?
- Kolibries
  - Eekhoorns
  - Insecten**
12. Welke vorm hebben de bloemen van de hyacint?
- Klokvormig**
  - Hartvormig
  - Buisvormig
13. Hoe groeien de bladeren van de sleutelbloem?
- In een rozet**(bladeren vertrekken allemaal in een kring onderaan de stengel)
  - Langs een verticale stengel
  - Op uitlopers die over de grond kruipen.
14. Waar heeft de hyacint last van?
- Wind
  - Sneeuw
  - Vorst**

15. Welke vorm hebben de bloemen van het meiklokje?

- a. **Klokvormig**
- b. Hartvormig
- c. Buisvormig

Verwijzing naar werkblaadjes:

Bijlage 1: Opdrachten en kenmerken voor de meiklokjes

bijlage 2: Opdrachten en kenmerken voor de hyacinten

Bijlage 3: Opdrachten en kenmerken voor de sleutelbloemen

Bronnen:

Dit spel is gebaseerd op een spel uit het boek 'Buitenbenen, handboek voor natuurvriendelijk spelen', een uitgave van Inverde vzw

Gelinkte activiteiten en leerdoelen:

- ➔ Natuurpantomime (1ste graad, natuurbeleving)